

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrlet 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrlet 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 16. svečana 1883.

List 7.

Izgleđi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerščanstva. III.

(Dalje.)

6. Sv. Katarina Sijenska.

c) Njena stanovitnost v dobrem.

Mladostni bogoljubnosti je naj bolj gotova podlaga in ob enem naj lepši venec: kerščanska ponižnost in pohlevna priprostost. V tem je ljubeznjiva Katarina še prav posebno želela Jezusa posnemati. Že v detinski dobi je imela zeló v čislih ponižno revščino. Nekikrat je v šoli prosila, naj se smé presesti med revne otroke, čeravno ni revnih staršev, ker ubožni otroci so podobniši Jezusu, ki je hotel zmir v revščini živeti. Že zjutraj je jela premišljati, kaj bi mogla čez dan dobrega storiti naj revnišim otrokom.

Da bi malega Jezuska še bolj posnemala, hotela je le ravno in priprosto oblečena biti. Še le pet lét stara, je rekla materi, da bi se ubranila lišpanja in lepotičja: „Ljuba mati! božje Dete je bilo v jaslicah zeló revno, zavito je bilo v ubožno in slabo tkanino!“

Toda ravno od te strani je imela dobra deklica naj več skušnjave premagati.

V prvi dobi sicer se domači niso tolikanj zmenili za njeno ponižno priprostost v obleki in noši, tudi ne za njeno bojzljivo sramožljivost in pohlevnost v vedenji; a drugač je bilo, ko je nekoliko odrastla, — v njenem trinajstem letu.

Starši, zlasti mati, so namreč začeli misliti, kako bi Katarina naj bolje preskerbeli za prihodnost, želeli so jo bogato in imenitno omožiti. Katarina pa je od tistega dne, ko je Mariji darovala deviško obljubo, le na to mislila, kako bi mogla v kak samostan priti, da bi Bogu polnoma posvetila vse svoje življenje.

Huda vojska nastane za mlado svetnico. Mati ji prigovarja, naj se lepše oblači, naj lepote svojih las nikar ne skriva, naj se nikar vedno ne zapira, marveč naj gre v veselo družčino, kakor druge dekleta. Uboga Katarina! kaj je hotela storiti? Detinska ljubezen in pokorščina ji pravi: ubogaj! a notranji glas, spomin nekdanje obljube, s katero se je svetu odpovedala in vso se Bogu izročila, ji velevala, naj reče: ne!

Zato vse materno prizadevanje v tej reči ni dosti izdalo; nepotrebno lepotičenje ni hotelo prav napredovati; le po nekoliko se je vdala maternim željam.

Mati upa, da bo Katarina sestra v pregovarjanji več opravila. Zato jo pošlje k Bonaventuri, s katero se skrivaj dogovorile, kako jo bo odvrčala od njene obilne pobožnosti in polagoma nagibala k posvetni nečimernosti.

Veselo se preseli Katarina k sestri, ne vedé, kaka zarota se je napravila zoper njo.

Nameri se včasih, da tudi svete duše padejo v kako napako, da se potem skesano tem više povzdignejo.

Bonaventura je bila sama bolj posvetna in zbirčna v obleki; toraj se rada poprime svoje čudne naloge proti sveti sestrici. In res se ji posreči pogovoriti priprosto deklico. „Češ, prava pobožnost ne smé biti čmerna, ampak vesela; da na tem ne more biti toliko, ali so lasje tako ali tako spleteni, razčesani ali skodraui; da je nedolžna stvar, če se dene v lase kaka cvetlica ali druge lepотиje, če se na obleko prišije nekoliko trakov ali mrež. — prava reč to!“

Iz ljubezni do ljubljene sestre Katarina nekoliko odjenja in — čeravno s težkim srcem — obleče lepše krilo in sprejme še druge olupšave, kakor se ji nasvetuje. Vendar v sercu pa ohrani še zmir nerazdeljeno ljubezen svojemu Zveličarju.

Pa le nekaj mesev je bilo tako. Bonaventura nevarno zbolí, — nagloma umerje. Katarina je rešena! Sestrina smert in njen pogreb jo pretresljivo prepriča, kako nespametno in nečimerno je, menljivo telo tolikanj lišpati. Milo se zjoka. Kakor bi žive kače imela na sebi, se ji zdi nečimerna obleka. Urno odloži ves nepotreben lišp, k spovedi hiti, in se jokaje obtožuje, kakor bi bila velike hudobije kriva. kakor bi si bila s tem večno pogubljenje zaslužila. Spovednik jo tolažijo s tem, da ni imela slabega namena; ona pa v solzah britkega kesanja odgovori: „Nikdar — nikdar bi jaz naj uborniša stvar, ki sem toliko nezasluženih milosti od Boga prejela, ne bila smela dražega časa tratiti s tem, da sem na človeško prigovarjanje lišpala to menljivo telo!“

Vedno je žalovala zarad te kratke zmote in bila ji je res, kakor sem omenil, spodbuda še k gorečniši svetosti in tako rekoč nagib k neomahljivi stanovitnosti. Neizrečeno se ji začne studiti nečimerna posvetnost in nobena moč na svetu bi je ne bila pripravila več v

enako zmoto. Kaj celó storí v svoji plemeniti gorečnosti? Skarje vzame in ostríže si svoje krasne lasé ter začne zakrivalo nositi. Mati, ki je ni bila vajena tako videti, jo vprašuje, zakaj zakrivalo nosi? Katarina vselej tiho in nerazumljivo odgovarja; noče namreč se lagati, pa tudi pravega vzroka ne razodeti. Mater nejevolja obide, jezno ji potegue zakrivalo z glave. Videti golo glavo svoje hčerke, se prestraši ter zakliče: „O hčerka moja! kaj si storila?“ Več ni mogla reči, tolika je bila njena žalost zarad odstriženih res lepih lás.

(Konec nast.)

Svetloba — luč.

(Dalje.)

Kakor se zemlja suče okoli svoje osí, tako da se okrog in okrog osuče v 24 urah, in v enem letu (365 dnevih) okoli solnca, tako so učení zvezdogledi preračunili, da se tudi solnce okoli svoje osí osuče in sicer trinajstkrat v letu s hitrostjo sedem tisoč stopinj v vsaki sekundi. Pa tudi okoli družega središča kroži solnce z neznansko burno hitrostjo sto in osemdeset tisoč stopinj ali osem milj v sekundi. Ta poslednji ték okoli svojega središča, ki je neki tam v ozvezdji lestencev ali gostosevcev 45 solučnih daljav, to je, 45krat po 21 milijonov milj od solnca oddaljeno. Kako velikansko dolgo pot ima orjaški junak solnce! („Psallite sapienter“. I. p. 198.)

Pa o teh stvaréh, o telesni svetlobi in nje glavnem izviru solncu govore posebne knjige naravoslovja, v kterih si zamore razumni čitatelj iskati natančnejšega pouka. V tem oziru so učenjaki novejšega časa silno napredovali, a da bi tudi v priznanji „Očeta luči“ in ponižnem častenju neizmernega njegovega Veličanstva više dospeli, kakor njih predniki, o tem se uborno malo sliši in bere. In vendar je ni vednosti, da bi s tolikim občudovanjem in tako priserčnim spoštovanjem do vsemočnega Stvarnika zamogla našo dušo napolnovati, kakor je astronomija, poznavanje svetlih nebesnih telés. Le en Jean Jacques Rousseau (beri: Žan Žak Rusó) je porugljivo dražil neumerlega Newtona: „Pokaži nam tisto roko, ki je zvezde posejala in zatakjala tje po nebu!“ Isto je od prevzetnosti pijan rekel brezvérní zvezdogled Laplace: „Pregledal sem nebó (zvezdne kroge), pa Boga nisem našel!“ Pa ta dva in njim enaki so podobni izbuknjenemu zercalu (konveks), v kterem se stvari vidijo vse pomanjšane, in to je podoba napihnjениh prevzetnežev; nasprotno pa vbuknjenemu (noter vpognjenem), vboklem (konkav) zercalu se vidijo stvari povečane, in to je podoba ponižnega. Le s pomočjo teh vboklih zercál so zvezdogledi zuaždli silne čuda na nebu. Tak zvezdni daljnogled z vboklim zercalom (Spiegelteleskop), ki je povečeval 2000krat, je napravil slavni zvezdogled Heršhel, in še družega, ki je povečeval 6400krat, pa ga je tudi stal 14.000 tolarjev. Ta poslednji mu je pa malo časa rabil, kajti v eni sami deževni noči je mokrota pokvarila svetlo polituro in zercalo ni bilo več za rabo. — Kakor je učenim zvezdogledom neogibno potreben zercalni velik svetlo politiran daljnogled, tako je onim, ki hočejo bolj natančno premissljevati svetlo duhovno in večno nebó, pred vsem potreba globoke ponižnosti in čistega duha. „Od kar je greh prišel na svet, ste ž njim vred dve uteži mu sledile: prevzetnost in mesénost, ki duha tlačite doli v brezno teme; a odkar je svet greha rešen na križu, ste človeku podeljeni dve peruti, da mu dušo gori dvigujeti k svetlobi: ponižnost in čistost.“ (J. Albertus: Socialpolitik der Kirche p. 479.)

Le golobi se spusté v temne pečine, in najviše zrastejo drevesa v rodovitih dolinah. Bog dá ponižnim

svojo milost, prevzetnim jo odvzame (I. Pet. 5, 5). in „blagor jim, ki so čistega serca, ker Boga bodo gledali.“ (Mat. 5, 8.) Ti in tem enaki izreki so kakor one zvezdne meglice, ktere s prostim očesom komaj ali čisto nič ne opazimo; ako pa nastavimo pravi daljnogled, se razkrojé kakor one meglice v tisočero posamnih zvezd. Ako se smé tako reči, je bil Jezus Kristus tak največi, najdražji, najsvitljíši daljnogled, kajti „On je odsév svetlobe časti, in podoba bitja Božjega“ (Hebr. 1, 3), in pravi: „Vse mi je izročil Oče moj: in nikdo ne pozná Sina, razun Oče; in tudi Očeta ne pozná nikdo razen Sin, in komurkoli če Sin razodeti.“ (Mat. 11, 27.) Silno vbokujen je po nezmérni ponižnosti: „Ponižal se je do smerti, smerti pa na križu, zato ga je Bog povišal, in mu dal imé, ktero je čez vsa imena“ (Fil. 2, 89); čist v nebeško sijajni svetosti, svitel po britkem terpljenji: „z lastno kervjo je šel v presvetišče, in je večno odrešenje našel.“ (Hebr. 9, 11.) Nad vse milijone drag: „ne z minljivim zlatom ali srebrom ste odkupljeni, ampak s predrago kervjo nedolžnega, brezmadežnega Jagnjeta Kristusa.“ (I. Pet. 1, 19.) Marija, prečista Devica je imenovana: „zercalo ali podoba pravice“, tudi ona je daljnogledno vboknjeno zercalo: „Dekla sem Gospodova“, in svitljíše kot luč po svoji brezmadežni čistosti: „Vsa čista in lepa si, in madeža na tebi ni“. Podobno so svetniki in svetnice vsch časov in krajev bili take nebeška zercala, čem več vboknjena (ponižna), tem bolj razsvitljena, kolikor više ugledjena po zatajevanji, pokorjenji, terpljenji, toliko čistejše posode za sprejemanje čudovitega razodenja božjega. (Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljanski pastirski list resno zaterjuje zapoved o velikonočnem sv. Obhajilu: Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sv. Rešnje Telo. Od tod višji pastir jemlje priliko, ter živo popisuje silno važnost tega naj svetejšega opravila. Razdeljena je obravnava po vprašanjih: Kdo je ta, ki pride k tebi? h komu pride? čemu pride?

Kdo tedaj je ta, ki te pride obiskat velikonočni čas? Pastirski list tako-le odgovarja:

Dragi moj! ta, ki te obiše v sv. obhajilu, je vesoljstvu gospodar. Nebesa so njegovo delo; zemlji je zapovedovalec. On migne in zbudi se v zemljinem notranjem nemir, da se stresa ona in ž njo prestrašeni zemljàn. Nagromadi oblake v višavi, skozi nje pustí zasvetiti se strašnim žarom ognjeni blisk. „On predevlje goré“, govori Job, „On potresa zemljo iz njenega mesta in majejo se njeni stebri. On zapové solncu in ne izhaja; in zvezde zapira kakor pod pečatom. On sam razpenja nebo in hodi po valovih morja. On je naredil voz, palice in gostosevce in skrite zvezde v jugu. On dela velike nerazumljive in čudovite stvari, da jih števíla ni.“ (Job 9, 5—10.) „Viši je kakor nebo... Globokejši kakor pekel. Daljša kakor zemlja je njegova mera.“ (Job 11, 9 in 10.) „On razpenja sever nad praznoto in obeša zemljo na nič. On veže vodé v svojih oblakih, da se skupaj doli ne uderó. On meje daje vodam okrog in okrog do tje, kjer se končujete luč in tema. Nebeški stebri se tresejo in trepečejo na njegov migljej.“ (Job 26, 7—11.) „Prašaj namreč žival in te bo učila in ptice pod nebom in ti bodo naznanile. Ogovóri zemljo in ti bo odvernila in ribe v morji ti bodo pripovedovale. Kdo ne vé, da je Gospodova roka naredila vse to?“ (Job 12, 7—9.)

Ta in tak je, ljubi moj, véliki Bog, ki v presv. zakramentu prihaja do tebe: ni zemeljski velikáš, ne angelj iz nebes: angeljev vladar je ta, ki se hoče v presv. zakramentu vseliti v perhlo shrambo tvojega serca. — O revno serce! bodeš li v stanu prenesti v sebi večno bogatega Boga? — o revno, in vender toliko oblagodarjeno serce!

Nekedaj se je podal Gospodov prerok v puščavo. Tu je hodil memo njega Gospod. In zabučala je memo preroka velika vihra prek gorá, da se je tergalo hribovje, da so pokale skale ter so se lomila drevesa — pa Gospod v tem vetru ni bil. Po viharju je prišel potres; a Gospod v potresu ni bil. Po potresu je ogenj prigôrel, a v ognji ni bilo Gospoda. Preletávala je groza Gospodovega preroka. A potem, ko je odtulil bil vriš in je jenjal potres in ogenj ugasnil, potem pripihljá ljubki piš, ki je milo božával prerokovo obličje in v tem lahkem vetriču je bival Bog. — Kakor je v stari zavezi sicer večjidel ostro vladajoči Bog preroku vender-le se razodel že v lahkem vetrovnem pihljanji — tako ga vidimo v novi zavezi vselej skoraj kot ljubezni Boga. S prijetno besedo, sladko tolažčec in naše notranje povzdigoč, prihaja v novem zakonu do nas. On, večni Bog, hoče namreč nas, uboge stvarí, s takó ljubezni polnim svojim prihodom bliže povzdigniti do svojega veličastva. — In kje mileje zná priti k nam, kot ravno v presv. zakramentu? Ne kot Bog jeze, ki žuga in tepe in se maščuje, ampak kot Bog ljubezni dojde tu v zakramentu v naše serce, — povikšat to serce iz nižav v višave; utolažit je, utrujeno v prebolečih revah življenja, in napolnit je s tistim mirom iz nebes, ki ga svet dati ni v stanu.

V presv. zakramentu prihaja toraj do tebe, dragi moj, ta Bog ljubezni, ki ga stermé hvali vsaka stvar v njegovem veličastvu.

Se li spominjaš še, moj ljubi, kako je bilo tisti edini dan, ko si ga pervikrat sprejel v bivališče svojega mladega serca? Tvoje pervo sv. obhajilo mi je sedaj namreč na misli. Kako jasno je bilo tisto tvoje jutro; solnce — zdelo se ti je vsaj takó — solnce je žarnejše vzhajalo na nébesnem oboku: pa saj je tisto srečno jutro tudi res veličastnejše moralo solnce sijati, da je toliko žarnejše osvitljevalo slavni Jezusov vhod v tvoje nedolžno serce, ki je pervokrat zaželelo v svoje pretesno notranje vseobsežnega Boga. — Zgoditi se časih utegne, da valovje življenja koga v poznejem bivanji na zemlji verže s pravega tira; a spomin sreče tega lepega dne pervega njegovega sv. obhajila, ta spomin mu utegne pa biti zopet rešilno kernilo, ki ga doveslá nazaj na pravo pot. — Zato sem, dragi moji, hvaležen Vašim skerbnim duhovnim pastirjem, ki takó vneto pripravljajo za ta blaženi prvi Jezusov vhod serca Vaših otrók ter se z vami, stariši, in z vašimi osrečenimi otroci vred ob tem prvem sv. obhajilu tudi sami veselja solzé. Prepričan sem namreč, da je prav pervo prejetje sv. obhajila večkrat odločilnega vtisa za vse pozneje človekovo življenje. — Vam vsem, preljubi, pa kličem ter zopet kličem v spomin vneto Vašega pervega sv. obhajila, da se na-njo gledé od obhajila do obhajila ljubezen do Jezusa v vaših sercih svitljeje uname.

(Konec sledi.)

Iz Ljubljane. (K letošnjemu letu.) Pratika za letošnje leto ima to posebnost, da vnebohod Gospodov zadene na praznik oznanjenja Marije Device, 25. sušca. To se od leta 1742 ni zgodilo, tedaj 141 lét ne več. V prihodnje pa bode ravno tako že leta 1894, in v drugič še le 1. 1951. Pepelnična sreda je bila toraj že 7. svečana in letošnji predpust je bil kratek. Vendar ta predpust ni bil še naj krajši; v letih 1845 in 1856 je bil še za

en dan prej končan. Pa kaj še le 1. 1818! Takrat je zadel Gospodov vnebohod na 22. sušca, in toraj pepelnica na 4. svečana, ter je pust imel naj krajši terpeč. kar ga sploh zamore imeti. Ta slučaj je velike važnosti, ker priméri se zopet še le 1. 2285, tedaj čez več kot 400 lét, ako bode svet še stal do tistega časa. (Blahovést št. 4, 1883.) Ako bi namreč ne vedili iz razodenja, da bode svet z ognjem pokončan, bi se bilo bati, da bi še prej poginili od silne gnjilne in neredov, ki se na njem godé.

Nekaj pratcarskega pojasnuje tudi naš škofijski list št. 1. t. 1. Prašanje namreč je došlo do vis. čast. ordinarijata, kdaj naj se letos obhaja oznanjenje presv. Marije Device kot zapovedani praznik s farno mašo, pridigo itd., če morebiti 2. mal. travna, na kterege je po cerkveni pratiki oznanjenje preloženo? Škofijski list odgovarja, da obhajanje oziroma dolžnostne sv. maše in zderžanja hlapčevskih dél veljá skupaj za oboje na velikonočni dan; le po cerkveni pratiki se prestavi officium etc. na 2. mal. travna, in tisti dan (2. apr.) se ne aplicira „missa pro populo“. Po cerkvenih postavah se namreč v tem slučaju le officium in maša preloži na bližnji prosti dan, slovesno obhajanje (dolžnostno slišanje sv. maše in zderžanje od hlapčevskih dél) je navezano na pravi praznični dan sam. Tako n. pr. je letos ponedeljek v vélikem tednu zapovedani praznik, ker zadene na ta dan sv. Jožef, officium in maša sv. Jožefa pa je po cerkveni pratiki 6. mal. travna.

Izjema od te splošne naredbe je pri prazniku Marijinega oznanjenja le takrat, ako zadene na véliki petek ali na véliko soboto; v tem primérleju je officium in očitno praznovanje (feriatio) oznanjenja na ponedeljek po beli nedelji, ki je vsled tega zapovedani praznik.

Iz Ljubljane. (Bosanski duhovski imenik in ondolne cerkvene razmére. [Dalje.]) Nadškofija duhovnega stola verhbosanskega se delí v 3 arhidijakonije: gučjogorsko, sutjesko in verhbosansko, ter na 8 dekanij. Banjaluška škofija, ktero za zdaj oskerbljuje tudi verhbosanski nadškof, pa se delí v 4 dekanije.

Verhbosanska ima 71, banjaluška pa 67 duhovnij, župnij ali fará. Vsih duhovnov v obeh škofijah je 248.

Kakošne razmere so med raznimi verstvi, kaže na pr. to-le: Gučjogorska arhidijakonija ima dvé dekaniji: travniško in žepaško. Travniška šteje 16 duhovnij, med kterimi perva so Brajkoviči s 1209 dušami, kjer je pa tudi 140 mohamedanskih in 5 gerško-razkolnih družin. Nekteri kraji imajo čisto malo vernikov, n. pr.: Rogaćić jih ima le 7. Skomorje 9. Jezerci 24, Bila 64, največ jih imajo Čukli, t. j. 288.

Dekanija žepaška ima 8 župnij, kterih perva, Bežlja, šteje 675 duš, v kteri je pa tudi 45 mohamedanskih in 86 gerško-razkolnih družin. Podobne razmere so drugod, n. pr.:

Sarajevska župnija ima 2003 duše. Začasni župnik je preč. g. kan. dr. Jeglič; njegova duhovna pomočnika čč. oo. Bonaventura Ostajić in Alojzij Mišić. Sarajevo samo ima 800 katoliških duš, razun tega čez 4000 razkolnih gerkov in čez 15.000 mohamedanov in 2100 judov.

Ozrímó se zdaj nekoliko na razne naprave v verhbosanski škofiji. Pred drugim je v Travniku mladenško semenišče, vstanovljeno v duhu naredb, ki so o tem dane v trienškem cerkvenem zboru, da se pripravljajo mladenči za duhovsko semenišče. Z njim je sklenjena tudi očitna gimnazija, ki se je pričela lansko leto s 1. razredom. Jemljejo se vanjo tudi razkolniški mladenči. Po dogovoru, sklenjenim med sv. rimskim Stolom in Nj. veličanstvom Frančiškom Jožefom, je od strani vlade tej napravi zagotovljena znamenita pomoč. Veliki dobrotnik in vtemelitelj te naprave je gosp. vitez Lilienu-

thal iz Gradca. Goreč za katoliško reč v Bosni, je ta gospod daroval 30.000 gl. za vstanovo mladenškega semeniša v Travniku, katero je izročeno č. o. jezuitom. Za zidanje je prav veliko pripomoglo društvo za razširjanje sv. vere v Lion-u, katero je to leto darovalo 9536 gl. Presviti cesar Frančišk Jožef je daroval 500 gl. Solnograškemu društvu za razširjanje sv. vere, le-to pa, vedoč v koliki zadregi so z zidanjem deškega semeniša v Travniku, je omenjeni znesek poslalo za to napravo. Mesca kimovca 1882 je dunajsko finančno ministerstvo v ravno ta namen poslalo 6500 gl. Pravi pa poročilo, da tudi to je že izdano in treba bode še trikrat toliko, predno se naprava dozida in vravná.

Osebstvo v deškem semenišu je naslednje: Ravnatelj o. Aleksander Hofer; podravnatelj o. Ant. Mesek; profesorja oo. Erik Brandis in Jož. Celinščak; nadstojnik o. Fr. Slavič; potem o. Jak. Verhovec, in bbr.: Jož. Manek, Fr. Markovič in Teofil Poš.

(Dalje sledi.)

Iz Kamnika. Pervo predpepelnično nedeljo bil je v tukajšni farni cerkvi od preč. kamniškega P. gvardijana z mnogo asistenco, prav slovesno blagoslovljen nov križev pot. Tej slovesnosti priméren govor imel je domači č. g. kaplan. Križev pot napravil je neimenovan dobrotnik (Bog mu obilno poplačaj!), in stane krog 1500 gl.; cena se ne bo zdela previsoka nikomur, kdor je imel priliko ogledovati si krasne table, ki delajo po vsem čast domačima umetnikoma. Slikan je prav lepo, rekel bi mojstersko, in to delo zopet kaže, da g. Koželj v slikarstvu čedalje bolj napreduje. On je tudi v tej cerkvi ravnokar prav okusno zveršil slikarije v prezbitariji, razun stropa, katerega je samo umil in sem ter tje kaj popravil.

Okvirje h križevemu potu izdelal je, kakor kamniti véliki altar, že dobro znani mojster g. Vurnik iz Radoljice v renesansnem slogu jako lično in natančno, kakor je njegova navada.

Ne morem zamlčati, da se je o tej priliki pevski kor pod vodstvom g. Čenčič-a kaj dobro obnesel. Pelo se je vse dnevu in slovesnosti primérno, zlasti je bil všeč Wittov Introitus „Adjutor in opportunitibus“. Cerkev, že poprej lepa, ker je skoro vsa prenovljena, krasi zdaj še posebno novi križev pot. Bog daj, da bi lepi križev pot tudi mnogo duhovnega sadú obrodil!

V Železnikih se je tudi letos 40. letnica pobožnost z izpostavljenim presvetim Rešnjim Telesom in dotičnimi opravili zadnje tri pustne dni posebno lepo in posneme vredno obhajala. V nedeljo (4. sveč.) je bilo pri zjutranjem duhovnem opravilu presv. Rešnje Telo izpostavljeno v počeševanje; ob desetih slovesna sv. maša. Popoldan ob treh imeli so č. g. župnik Soriški Anton Jamnik sprelep govor po reku: „Pridite, častimo Gospoda!“ Ozerli so se v vvodu na nedeljsko evangeljsko dogodbo, kazali na veliko množico ljudstva, ki je šla za Jezusom v Jeruzalem, pa tudi na slepega ob potu, in na to so v daljnem govoru lepo navezali vedenje taistih, ki bodo naslednje dneve hodili za Jezusom, pa tudi na dnu slepih, ki bodo živili sladnosti tega sveta. Omenili so dalje vzrok in pričetke te pobožnosti; bogatih dušnih dobičkov; priserčno vabili navzoče k obilni vdeležbi, in priporečevali ginljivo v molitev tudi uboge duše v vicah. — V ponedeljek popoldan so imeli govor č. g. Javorski, župnik Jereb Matej, o presvetem Sercu Jezusovem in njegovem češenji; v torek popoldan pa sklepni govor č. g. župnik Zaliloški, Fr. Eržen, o neizmérni ljubezni Jezusovi v presvetem altarnem Zakramentu do ubozeга človeštva. Besede vseh gg. govornikov rodile so vidno bogatega in prelepega sadú: ljudstvo, domače in iz cele okolice, se je spodbudno vdeleževalo vseh pobožnost, in

čez tisoč vernikov prejelo je sv. obhajilo. Poleg domačih dveh čast. gospodov in omenjenih gg. govornikov sta pomagala spovedovati tudi č. gg.: Fr. Boncelj, farni namestnik v Dražgošah, in Sušnik Janez, kaplan Selški. Tudi v ponedeljek in torek je bila ob 10 slovesna sv. maša; poprej pa so se v lepi razredbi verstile tihe sv. maše pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom. V torek popoldan se je pobožnost s slovesno večernico, petimi litanijami in zahvaljeno pesmijo častljivo doveršila. Vdeležba bi pa bila gotovo še večja, ako bi, zlasti zunanjih, nenavadno gerdo vreme in zeló slabe pota ne bile odvrtačevale.

(Op. Ker „Danica“ ohranjuje cerkvene dogodke slovenskega naroda, bi bilo močno koristno in občinstvu vstreženo, ako bi k letu osorej tudi od drugod, kjer se obhaja ta lepa pobožnost, došle podobne kratke poročila. Ob enem pa dostavimo tudi želje: naj bi se ti kratki pa priserčni vsakoletni „misijoni“ vstanovili povsod, kjer koli razmére kaj tacega dovolijo. Sad in dušni prid bi bil gotovo bogat, in iz serca bi ga privošili našemu vér-nemu narodu. Vr.)

Z Gorenjskega. Kakor se bere v novem šematizmu ljubljanske škofije, so pri nas trije preč. gg. biseromašniki in sicer:

1. Krivic Janez, vpokojeni dekan, starosta škofije, rojen dne 27. majnika 1794, posvečen dne 23. kimovca 1820.
2. Hinek Janez, vpokojeni župnik, posv. 7. oktobra 1821.
3. Sevšek Anton, vpokojeni župnik, posv. 20. sept. 1822.

Zlatomašnikov imamo pa 30, in sicer ti-le prečastiti gospodje:

1. Kozoglav Fr., vpokojeni duhovnik, posvečen 19. sept. 1824.
2. Kramar Fr., korar ljubljanske stolnice, posvečen 21. sept. 1826.
3. Premilostni gosp. knezoškof resignatarij dr. Jernej Vidmar, posv. 12. avgusta 1827.
4. Merzel Jožef, vpokojeni župnik,
5. Nakus Jožef, duhovnik v Planini,
6. Prokelj Janez, vpokojeni župnik,
7. Urevc Janez, vpokojeni nunski spovednik, — vsi štirje posv. 26. avg. 1828.
8. Skubic Janez, vpokojeni župnik,
9. Furmaher Anton, vpokojeni župnik,
10. Polak Edvard, častni kanonik in dekan v Leskovcu,
11. Cimbas Janez, duhovnik v Toplicah,
12. Markovič Matej, vpokojeni duhovnik, — vsih pet posveč. 20. sept. 1829.
13. Švinger Jožef, župnik na Verhu,
14. Klapšič Janez, vpokojeni župnik,
15. Skopec Andrej, misijonar v Ameriki,
16. Zarnik Anton, knezošk. duh. svetovalec in župnik v Naklem,
17. Tedeschi Karol, knezošk. duh. svetovalec in župnik v Gorjah, — vsih pet posv. 20. avg. 1830.
18. Bačnik Janez, župnik v Prečini,
19. Dremelj Andrej, župnik v Ratečah,
20. Krašovec Jernej, vpokojeni župnik,
21. Volc Jurij, korar ljubljanske stolice, stolni dekan itd., — vsi štirje posv. 19. jul. 1831.
22. Godec Jurij, ameriški misijonar,
23. Kovačič Janez, dekan v Trebnjem,
24. Krašovec Anton, vpokojeni župnik,
25. Lipovšek Matej, vpokojeni župnik,
26. Skubic Jožef, vpokojeni duhovnik,
27. Smrekar Anton, vpokojeni župnik,

28. Steurer Jurij, vpokojeni župnik,
 29. Toman Janez, častni korar in dekan v Moravčah,
 30. Pavšler Jožef, korar ljubljanske stolnice, —
 vsih devet posveč. 26. julija 1832. *)

Pač lepo število bisero- in zlatomašnikov! Izmed njih je 11 še delavnih v dušnem pastirstvu, ter z velikim trudom obdelujejo vinograd Gospodov. Mnogo jih je pa tudi, ki s pridigami in ss. mašami pomagajo duhovnim pastirjem, ter še zmiraj veliko koristijo keršanskemu ljudstvu z božjo službo, katero še opravljajo.

Ker mladih duhovnov pomanjkuje, naj nam je toliko bolj moliti, da bi mili Bog pri življenju in pri moči še dolgo ohranil te častitljive starčke, ki so v svojem dolgoletnem pastirovanju se mnogo trudili in si veliko zasluženja nabrali!

Naj tū sledé nekateri statistični podatki, ki so posneti iz imenika za ll. 1849, 1876, 1882 in 1883. Leta 1849 bilo je v ljubljanski škofiji 579 mašnikov v duhovnem pastirstvu; leta 1876 jih je bilo 466; leta 1882 le 436, in letos jih je le še 419. Kolike razlike! Kako zelo se je število dušnih pastirjev v naši škofiji skercilo! Od lanskega leta do letošnjega je 17 duhovnov manj, kar pa prihaja od tod, ker jih je precej veliko pomerlo, nekaj jih je stopilo v pokoj, nekateri so šli iz škofije in — le malo novoposvečenih duhovnikov je pristopilo k dušnemu pastirstvu. Vsled pomanjkanja duhovnov sledi čedalje veči natezanje posameznih — in pomanjkanje božje službe za ljudstvo. V oziru na našo deželo spominjajmo se Jezusovih besedí, kateri pravi: „Žetev je sicer velika, ali delavcev je malo: prosite toraj Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev.“

Iz Ternovega pri Il. Bistrici. Naša starodavna in velika fara je 5. t. m. postala sirota, zgubila je svojega župnika in očeta. Umerli so namreč ta dan naš obče spoštovani in ljubljani gospod dekan Matija Štrucelj po devetmesečni hudi in voljno prenašani bolezni. Žalost, ktera je pretresla o hudi zgubi serca vsim faranom, je velika in splošna. Dasiravno se smo vedno kaj tacega bali, smo se vendar nadjali, da bojo nekoliko okrevali ter fari še ohranjeni, pa britka smert je uničila vse naše nade. Kako naše ljudstvo svoje dušne pastirje ljubi, in kako spoštovani so bili naš ranjki gospod dekan, je pokazalo ljudstvo 8. t. m. pri njihovem pogrebu. Zbralo se je bilo ta dan toliko ljudi v Ternovem, da se je vse čudilo brezštevlni množici. Po daljnem ovinku so merliča nesli v farno cerkev; ni bilo mogoče spreveda gredati. Velika cerkev je bila z ljudmi prenapolnjena in krog cerkve jih je — človek pri človeku — bilo gotovo še dvakrat toliko; bilo je na tisoče domačinov in ptujcev. Za križem je šla dolga versta šolarjev peterih farnih šol, za njimi cerkovniki vsih cerkvá, potem ključarji farne cerkve in osemnajst podružnic, za temi župani in podžupani — vsi s svečami v rokah. Vodilo je sprevod 21 svetnih duhovnov in dva prečastita oo. kapucina reškega samostana, provincijal hervaške provincije o. Avguštii, in verli starček definator o. Hijacint. Na čelu duhovnom bil je prečastiti stolni župnik in kanonik ljubljanski gosp. Anton Urbas, kateri je rad prihitel skazat zadnjo ljubezen svojemu blagemu ranjkemu prijatelju. Tudi prečastiti dekan Starološki g. M. Kožuh je bil v dolgi versti duhovnikov. Tri krasne, dragocene vence so nosili možaki pred rakevjo. Enega tih je ranjkemu g. dekanu v znamenje hvaležnosti podaril bistriški gospod župan, družega duhovni njegov sošolec, spoštovan župnik ljubljanskega predmestja, in tretji je bil poslan

*) Letos pa bodeta zlato mašo obhajala dva gospoda, Malneršič Jožef, vpokojeni duhovnik, in Ulčar Blaž, župnik v Velesovem, posvečena 27. julija 1833.

iz Bazovice pri Terstu od neke verle gospé, rojene v naši fari. Ginljivi govor na leci imel je preč. g. dr. Juri Sterbenec, hrenoviški župnik; veliko černo mašo je pel prej imenovani gospod stolni korar, kteremu sta asistirala domača gospoda pomočnika. Njima je fara hvaležna, da sta se toliko prizadela, ter se je tako velika slovesnost v tako lepem redu zveršila. Po cerkveni slovesnosti bilo je truplo ranjkega gospoda dekana položeno v hladno zemljo blizo kapele Matere Božje, zraven njihove ranjce sestre. Mnogo solz se je potočilo, ko je zemlja zagernila njihove pozemeljske ostanke. Gospod, daj jim večni mir, Ternovski fari pa čverstega, pobožnega, za večni in časni blagor faranov vnetega župnika! J. B.

Iz Celovca nam je došel prav priserčni in ginljivi ondotni postni pastirski list, ki obravnava keršansko usmiljenje. Beri in ti ne bo žal.

V tem letu, ki smo ga nastopili v imenu Božjem, se nam bliža sv. postni čas hitreje, ko navadno. Pa naj že post prej ali slej nastopi, vselej ga cerkev s tem prične, da nas resno k pokori opominja, naj se poboljšamo in še bolj goreče skerbimo za svoje zveličanje. Njih veliko za tako opominjanje nič več ne mara, vendar pa je ta opomin še zmirom potreben. Dandanes gledajo ljudje le na to, kar od zunaj v oči šine in iščejo le, kako bi si ložej kratek čas delali. Cenijo to, kar se blišči in o čemur svet rad govori. Ljudje postajajo čedalje bolj poveršni, in ker so na zunanost priklenjeni, njihovo radovednost mikajo vedno nove iznajdbe in naprave, po kterih je mogoče vse novice in dogodbe od blizu in daleč prav naglo zvedeti. Po mnogoverstnih novicah smo vsi raztreseni in nemamo ne časa, ne vesolja, da bi svoje misli zbrali in premišljevali stanje svoje duše. Tako ne najdemo ne časa ne priložnosti, da bi skerbili za to, „kar je edino potrebno“. Sveti Bernard pravi: „Nič ni bolj drago, ko čas, pa nič ni tako malo cenjeno, ko ravno čas. Dnevi milosti hitro bežijo, pa nihče tega prav ne prevdari.“ (Luk. 10. 42. Sv. Bernard ad Schol.) Zato cerkev vsako leto o začetku sv. posta glasno kliče, in njeni stražniki in višji pastirji nas opominjajo: „Donašajte vredni sad pokore.“ — „Delajte, dokler je dan, kajti prišla bo noč, ko nihče več delati ne more.“ (Mat. 3, 8. Joan. 9, 4.) Zato naj bo postni čas za nas čas, da še več molimo in premišljujemo o skrivnostih terpljenja in smerti Jezusa Kristusa. „Kdor moli, on potegne svojo dušo iz raztresenosti; on s svetom nema nič opraviti, on se povzdigne v nebeške višave in prežene si iz serca vse posvetne misli.“ (Sv. Krizost.) Postni čas naj bo za nas kristjane čas, da se vadimo sami sebe zatajevati in zderžnim biti; kajti, „to je vaš poklic, ker je tudi Kristus za vas terpel in vam zapustil izgled, da sledite njegovim stopinjam.“ (I. Petr. 8, 21.) Postni čas pa naj nam bo posebno še čas usmiljenja in keršanske dobrotljivosti. „To je post, kakor ga želim“, govori Gospod po preroku, „da se raztergajo zveze hudobnosti, da se razvežejo spona zatiranja, da se odvzame vsako breme. Lačnemu lomi svojega kruha, popotnika pelji v svojo hišo, in če nazega vidiš, obledi ga in ne zaničuj svojega mesa. Potem bo tvoja luč prisijala, kakor jutro, in hitreje se boš ozdravil.“ (Jezaj. 58, 7 in 8.) To milodarnost, ljubi moji! hotel sem vam o letošnjem postnem času posebno na serce položiti, z ozirom na nesreče lanskega leta in v skerbi pred nadlogami, ki nas čakajo v novem letu.

„Dobri mojster, kaj mi je storiti, da dosežem večno življenje?“ (Mat. 19, 16.) Tako je prašal bogati mladenič Gospoda, in ta mu je odgovoril: „Ako hočeš iti v življenje, spolnuj zapovedi.“ In ko je mladenič odkrito in zaupljivo zaterdil, da je zapovedi od mladosti že spolnoval, pogledal ga je Gospod ljubezujivo in mu rekel:

„Še enega ti manjka. Pojdi, prodaj vse, kar imaš in razdeli denar med uboge, tako boš imel zaklad v nebesih. Potem pridi in hodi za menoj. Mladič pa se je užalil nad to besedo in šel je otožen od tod; kajti imel je veliko bogastvo.“ (Mat. 10, 81–84.) Jezus pa se je ozerl okoli sebe in rekel svojim učencem: „Kako težko bodo prišli v Božje kraljestvo tisti, ki imajo mnogo denarja!“ In Gospod je še enkrat povdarjal, rekoč: „Težko je priti v Božje kraljestvo tistim, ki svoje zaupanje v denar stavijo!“ — Človeško serce je od nature mehko, rado se odpira usmiljenju in sočutju, če vidi, da je bližnjega zadela nesreča, ali če od nje govoriti sliši; vendar je treba boja in zatajevanja, da se človek loči od svojega posvetnega blaga. Sočutje, ki samo omiljuje pa ne pomaga, je prazno, in prerok stare zaveze ga je tako-le obsodil: „Vaša usmiljenost je kakor juterna megla in kakor rosa, ki se hitro razkadi.“ (Jezaj. 6, 4.) Zato učf sv. apostelj: „Ne ljubimo toraj le z besedami in z jezikom, ampak v dejanji in resnici.“ (I. Joan. 3, 18.) Sv. Ambrož pa pravi: „Pri nas kristjanih naj se besedam pridružijo dela, in delom besede.“ Usmiljenje se mora skazati v besedi in v delih, zato se imenuje radodarnost. Izvira pa iz ljubezni do Boga in iz žive vere, da smo vsi, brez razločka rodú in stanú, brez razločka narodnosti in jezika, brez ozira na medsebojni dobiček, „otroci enega in istega Očeta, ki je v nebesih, ki daje svoje solnce vzhajati nad dobre in hudobne, ki daje deževati nad pravične in krivične.“ (Mat. 5, 45.) Ta keršanska, čeznatorna ljubezen do bližnjega se loči od natorne, prirojene človekoljubnosti v tem, da vidi v vsakem človeku, naj bo še tako zapuščen in zanemarjen, podobo Božjo, in da to podobo v njem časti in spoštuje. „Če že natora skerbi za vsakdanje potrebe“, pravi sv. Tomaž Akvin, „toliko več mora za to skrbeti usmiljenost. Bogatin naj ne pusti reveža stradati, ampak naj mu pride na pomoč, naj mu bode namestnik Božji. Vi bogatinci ste dolžniki Božji, vaša dolžnost je in posebna skerb naj bode, da se za uboge ljubeznjivo potegujete.“ Ta skerb dobrotljivosti nas dela Bogu podobne po besedah Zveličarja: „Bodite usmiljeni, kakor je vaš Oče usmiljen.“ (Luk. 6, 36.)

Ta dobrotljivost, ki nas Bogu podobne dela, je tudi najboljše znamenje, da res za Kristusom hodimo, in da smo njegovi pravi učenci. Saj je Gospod sam rekel, da se bodo po tej usmiljeni in delavni ljubezni njegovi učenci spoznavali: „Na tem naj vsak spozná, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.“ (Joan. 13, 36.) Še zdaj, ko prebiramo dela aposteljnov, občudujemo to svitlo znamenje ljubezni, kakoršna je odlikovala perve kristjane, in to znamenje je sveti cerkvi ostalo kot dragocena dediščina (zapuščina), kot nevenljivi biser v keršanskem imenu. Življenje prvih kristjanov se tako popisuje: „Verniki so bili enega serca in ene duše. Tudi ni nobeden izmed njih rekel, da je to njegovo, kar je imel, ampak vse so imeli skupno. — Reveža ni bilo med njimi. Tisti namreč, ki so njive in hiše imeli, prodali so vse in prinesli so skupljeni denar ter ga položili aposteljnom pred noge. Vsakemu se je dalo, kolikor je potreboval.“ (Djanje ap. 4, 32–35.) To pa ni bilo zapovedano, prostovoljno so ravnali tako iz ljubezni do bratov. Ko se je pozneje cerkev razširila in razprosterla, ni bilo več tega skupnega življenja, pa če je ktera keršanska občina prišla v potrebo, pobirali so po vseh družih občinah za njo. Sveti Pavel, ki je ves gorel in delal za razširjanje sv. vere po celem svetu, nabiral je vselej milodare za uboge občine, kadarkoli je oznanoval sv. evangelije. Izrekel je tudi mladim občinam prelepo pohvalo, „da so bile radodarne in dobrotljive po svojem premoženju, še celó nad svoje premoženje.“ (I. Thez. 4, 10.)

Poglejte, ljubi moji! Tako je keršanska usmiljenost, ki jo je sam gospod Jezus prinesel na svet, skušala ljudém pomagati v vseh potrebah in jim olajšati vsa bremena. Iz keršanske usmiljenosti izvirata dva studenca milosti, dva žegna ali blagoslova. Pervi je blagoslov, ki v revi in sili pomaga, drugi pa blagoslov, ki revo in bedo olajša in tolaži. (Konec nasl.)

Iz Amerike. (Kaj vse misijonar utegne doživeti!) Po zimi l. 1860 je bil preč. g. Goiffon poslan v Pembiny, kamor je jezdaril. Zima je bila huda, in po malo obljudeni zemlji skor nikjer ni bilo nobenega prenočiša. Kakor naš ranjki Lavtižar na severu, tako je bil ta častiti g. misijonar v Kanadi skor že na cilju svojega pota, kar ga mraz premaga. Akoravno pa je čutil, kako mu noge tepnejo, je vendar dalje jezdit, dokler koli je njegov odveč natezani konj zmagoval. Kake 4 milje (amerikanske, dobro uro) od Pembiny-a se mu konj zgrudi in pogine. Ob enem nastane strahotno snežno fertačenje. Duhoven se zavije v plajš, zleze k mertvemu konju in léže k njemu, da bi imel saj nekaj obrambe. Ondi leži do pet dni pokrivan s snegom; lakoto si iše tolažiti s kosci mesa, ki ga je urezoval z mertvega konja.

Peti dan, ko je bil že brez vsake nade do kake pomoči, zapazi daleč dva jezdeca. Vse moči zbere ter kliče... K sreči ga zaslišita, in se približata. Berž ko zvesta, kako in kaj je, oddirja eden z vso naglico v Pembiny, drugi ostane pri duhovnu. Poslednjič dojde voz in na pol oterpnjenega pripeljeta v Pembiny v silno žalostnem stanu. Da bi mu življenje ohranili, so sklenili mu zmerzle perste ter odmerle ude odrezati, kar pa dandanes veljá za naj večí šušmarijo v ranocelstvu. Kmaló je bil č. g. Goiffon odpravljen k sv. Bonifaciju ter mu je bila v hiši nadškofa Taché-a pripravljena naj boljši oskerb in postrežba. Na poti tje pa so se mu obeze na nogi premaknile in bila je naj večí nevarnost, da mu kri uteče in umerje; 23. grudna 1860 so se tudi res delale že priprave za pogreb. Iskali so napraviti k temu potrebnih sveč; napravijo v kuhinji ogenj in pristavijo pisker z lojem, da vlijejo sveče. Toda nekaj loja se izlije, vname, švigne kviško in hiša je v ognju; vse gašenje je zastoj in treba je gledati, da se otme, kar je moč. G. Goiffon je ležal na žimnici, premočeni s kervjó. Plamen se je naglo širil in on je bil v nevarnosti, da zgorí. Zato so duhovni hiteli nesti ga ven iz gorečega poslopja. V začetku je bolnik temu ugovarjal, češ, da mu bo smert v ognju ravno tako ljuba, kakor smert po zmerznjenji (kar, se vé, ni bilo premišljeno rečeno, ker smert v ognju bi bila čisto gotova; zunaj pa življenje saj še kaj pridaljšano, ako ne oteto; toda na pol mertev in med plamenom ni mogel jasno prevdarjati, kaj je prav.) Duhovni pa so kljubu njegovemu ugovoru žimnico z njim vred nesli iz poslopja in ž njo vred na sneg ga položili. Naglo preloženje na hladni zrak pa je imelo ta nasledek, da je kri nehala teči in v veliko začudovanje vsih pričujočih se je stan bolniku na bolje obernil. Prenesli so ga v cerkev in naglo se mu je boljšalo. Pozneje so ga redovne sestre prevzele v oskerb. Berž ko je mogel vstati, si je napravil bergljo in hodil je o nji dosti lahko. Ostal je leto in dan pri sv. Bonifaciju, potem je bil poslan v Šenpavel, kjer je od tistega časa delal v duhovnem pastirstvu. Pred nekterimi tedni je nenadoma obiskal in razveselil g. nadškofa Taché-a v Šen-Bonifaciju. Č. g. Goiffon ima zdaj 64 lét. (Po „Blahovéstu“ — iz amerik. „Hlas-a“.)

Razgled po svetu.

Papež in šolstvo. Sv. Oče Leon XIII so verli učiteljici Cazaru v Caudiji na Piemontskem podarili z zlatom obrobjen medaljon podobe Matere Božje, ktere ga ji je izročil nadškof Vercelejski. Zakaj se je to zgodilo? Ta serčna učiteljica se je na podagogičnem zboru Milanskem očitno zoper ministra potegnila za versko izrejo mladine. O njej veljajo besede sv. Duha, ki govori v bukvah pregovorov: „Kdo bo našel močno ženo?“ . . . Upajmo, da slovenski učitelji in učiteljice ne bodo za njo zastali, kedar bo treba verno prepričanje očitno pokazati.

14. grudna 1882 predstavili so se sv. Očetu učitelji in učiteljice s svojimi učenci in učenkami. Bilo jih je skup do 2000 — in vsi iz šol od sv. Očeta Leona XIII ustanovljenih. Bili so postavljeni v polokrogu, učitelji pri učencih in učiteljice pri učenkah. Na čelu celi deputaciji bil je knez Rustoli, kateri je sv. Očeta nagovoril. Sv. Oče so prav lepo odgovorili in poslednjič so bili obdarovani vsi z lepimi svetinjami: dobili so učitelji in učiteljice sreberne svetinje, šolarji in šolarice pa bakrene, k sklepu so podelili vsim apostolski blagoslov.

Francosko. Nadškof v Parizu v letošnjem postnem pastirskem listu povdarja, kako potrebna je keršanska izreja pri otrocih. V tem času, ko je nevarnost, da se keršanska zavednost čisto odpravi iz očitnosti, pravi nadškof, se mora vera toliko bolj skerbno gojiti doma v keršanskih družinah. Nadškof starše z vso živostjo opominja, da naj z vso skerblijvostjo nadzorujejo nauk svojih otrok, posebno tudi, da naj od otrok odvrtaajo vse bukve, ki so sovražne veri in vérnemu življenju; sploh naj otroke zročujejo le samo takim šolam, kjer je veroznanstvo podlaga uka in vse izreje. Kjer pa jim šola ni na zbiranje, morajo še toliko skerbneje čuti in skerbeti, da bodo otroci po kaki drugi poti poučevani, ako je šola zanikarna. Pastirski list dalje posebno hvali tiste delavske starše, ki po doveršenem dnevnem delu še zvečer domá otroke učijo katekizem in potrebnih molitev, ako šola to zanemarja. — Od vestne izreje otrok nadškof prestopi k opominovanju, kako potrebno je slehernemu na dobro smert se pripravljati, k čemur daje celo versto prav zveličavnih naukov.

Hrana ubozih. Po velikih mestih je silno veliko ubozih, o katerih se ne vé, kako se preživé. Naj slabše je v Londonu. V tem mestu je največe bogastvo, pa tudi naj več siromakov, in zgodí se, da jih vsak teden po 6 do 7 lakote umerje. V družih mestih se siromakom bolje godí. Poglejmo v Neapol. Tam je veliko grojzdja, smokev in oliv, in v morju dobijo rib, rakov, morskih pajkov in družih živali toliko, da siromaki lakote ne merjó. Pomniti je pa tudi treba, da je tam okoli 40.000 „lazarov“. Sadje in morske živali kar srove vživajo; mesa celo leto ne dobé. K večemu včasih rujavih makaronov. V gorenji Italiji je še slabše; v Benedkah imajo le tisto sadje, kar ga dovažajo iz tujih krajev. V morju ni veliko živali, in ker je podnebje bolj hladno, treba je tudi boljše hrane. Revez mora na dan zaslužiti vsaj 3—5 centinov, ktere si kmalo zasluži, če vode prinese više nadstropja, pomaga komu stopiti iz čolna na suho itd. Taki človek vživa opoldne po navadi kos rujave pečene buče, eno ali dve pečeni sarjeli, in za nameček enega ali dva morska skakajoča raka, kakoršne žive stergajo in zobljejo. — V Parizu je sicer marljivo ljudstvo. Tam ni videti prosečih siromakov, temveč le kak bogatin postopa. Ob 10 ali 11 vidiš tam medle ženske, ki s kanglami gredó v mesnice, kjer dobivajo juhe, napravljene iz neprodanih ostankov govejih. Nekteri siro-

mak gre vun v Clichy, kjer najde zadaj za plankami velik kotel, stoječ na žerjavici, napolnjen z juho. Kuhar je namreč poprej ta večer obhodil vse gostilne in pobral ostanke, ktere je potem djal kuhat v velik kotel. Tej hrani ali juhi pravijo v Parizu „arlekin“. — Na Dunaju je tudi mnogo uboštva. V ljudski kuhinji dobiva se za 10—15 kr. kosilo, pa vsak tega ne zmore. Če okoli poldne prideš memo samostana, vidiš tam siromake, može, žene, ki čakajo hrane s piskri, lonci v roki. Ko se zvon oglasi, stopi vun laik brat iz moških, ali sestra iz ženskih samostanov, z veliko žljico vsakemu dá juhe in še kos kruha po verhu. Na ta način se jih na stotine na dan nasiti. (Glejte, kako dobrotljivi so samostani!) — V Ljubljani delajo enako po samostanih. Tudi je za uboge ustanovljena „ljudska kuhinja“ (en oddelek se zove „študentovska kuhinja“), v kateri dobivajo ubožni in manj premožni živeža za malo soldov. Mili Bog naj nagiba serca bogatih k dobrotljivosti in usmiljenju do ubozih. Naj bode tukaj omenjeno, da na Dunaji imajo tudi ogrevalne sobe (Wärmestuben) za reveže, ktere so prav koristne. Ali bi ne kazalo, da bi tudi v Ljubljani vpeljali to važno napravo? Gotovo bi bili hvaležni ubogi, kateri stanujejo po merzlih (nekurjenih) sobah in se nikjer pogreti ne morejo. Naj bi slavno ljubljansko mestno starašinstvo tudi na to napravo svojo pozornost obrnilo.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

19. sveč. S. Konrad. — 20. S. Evherij. — 21. Spomin molitve N. G. J. Kristusa na Oljski gori. — 22. S. Petra stol v Antijohiji. — 23. Spomin sv. tančic N. G. J. Kr. — 24. S. Matija ap. — 25. Tretja nedelja v postu. S. Valburga.

V molitev priporočeni:

Mladeneč, ki se je zmešal, da bi se ozdravil. — Nekdo za pomoč v dušnih in telesnih potrebah. — Oseba v hudih dušnih in telesnih potrebah za pomoč. — Nekdo za dosego pomoči v več potrebah na priprošnja N. lj. G. in sv. Jožefa. — Nekaj šolcev za pomoč pri naukih. — Oče priporoča sina, da bi bil obvarovan napčnih in nevarnih potov. — Že dalj časa bolelna oseba za zdravje, ali saj polajšanje in voljno poterpljenje. Uslišanje ter zahvala se naznani. — Deklica nevarno bolna za vratno boleznijo, serčno priporočena v gorečo molitev z obljubo, da hočemo zahvalo po „Danici“ razglasiti, ako nas Bog usliši. — Mladeneč v posebnih potrebah.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov VI.)

18. sveč. Pojdi k mravlji, o lenuh! in ogleduj njene pota, ter se uči modrosti. Ona nima vojvoda, ne učenika, ne oblastnika; pa si vender po leti hrano pripravlja, in ob žetvi nabira, kar vživa.

19. Lenuh, doklej boš spal? . . . Nekoliko boš spal, nekoliko dremal, nekoliko roke križem deržal, . . . in pomanjkanje bo prišlo k tebi kakor popotnik (to je, kakor roparski popotnik) in revšina kakor orožen človek.

20. Če pa ne boš lén, bo prišla tvoja žetev kakor studenec, in pomanjkanje bo daleč od tebe bežalo.

21. Odpadnik ni nič prida človek, hodi s spačnimi (to je, drugač misli, drugač govori). Z očmi miga, z nogo terka, s perstom govori (to je, svojim zvijačnim tovaršem z očmi, z nogami, s persti daje znamuje, da ga bo ogoljufal), s hudobnim srcem se hudo zmišljuje, in vsak čas prepri seje.

22. Nad tacega (to je, odpadnika, hinavca in goljufa) bo nanagroma prišel njegov pogin, in hitro bo zatert, da ne bo več zdravila zanj.

22. Šest reči je, ki jih Gospod sovraži, sedmo pa studi njegova duša: Visoke oči, — lažnjivi jezik, — roke, ktere nedolžno kri prelivajo, — serce, ki prehudobne misli pase, — noge, ki hitro tečejo v hudo, — krivo pričo, ki lažnjivo govori, — in njega, ki med brati razpertije trosi.

23. Ohrani, moj sin! zapovedi svojega očeta, in ne zapusti postave svoje matere. Kadar si na potu, naj te spremljajo; kadar spiš, naj te varujejo, in kadar se zbudiš, se z njimi pogovarjaj (t. j., primérjaj z njimi svoje obnašanje. Sv. Duh méri na modre nauke dobrih staršev, ne pa tacih, kateri morebiti otroke s svojim izgledom še k slabemu napeljujejo: k nespametnim šegam, k nečimernosti, gizdavosti, poželjivosti, ljubezni do svetá); zakaj zapoved je svetlo, in postava je luč..., da te varujejo hudobne ženske in priliznjenega jezika ptujke. (Sveti Duh pogosto svarí pred nečisto ljubeznijo, ker skušnja učí, da se na tem kamnu največ ljudi spotakne, zlasti pa neumna mladost, in se v nesrečo zaplete. Nobena reč ljubezni do prave modrosti in čednosti tako ne ovíra, kakor ta ostudna in strupena strast. Zatò naj se bojé sodbe Božje, kateri zlasti po „podlistkih“ časnikov, po tako imenovanih „lepoznanskih listih“, „nove-lah“, „poezijah“ itd. mladost k poželjivosti napeljujejo.)

Listek za raznoterosti.

Deželni predsednik gospod A. Vinkler je poslavljen z redom „železne krone 2. verste“. Vsa dežela je veséla tega v resnici zasluženega odlikovanja. — Druga vesela novica je, da se je g. vitez Schneid popolnoma ozdravil.

Iz dijaške kuhinje. Izmed 57 gimnazijalcev, ki imajo več ali manj pomoči iz dijaške kuhinje, jih je 44 v prvem semestru šolo dobro izdelalo, 4 vmés so odlični; 13 jih je padlo, pa je upanje, da saj nekaj teh se bo v 2. polletji vzdignilo. — Vse družine skupaj — ram-reč z orglarji, začetniki, 1 pridnim pripravnikom (ki je pa te dni nagroma umerl: Bog mu daj večni mir!) in 1 realcem, kar jih je več ali manj pomoči dobivalo tega šolskega pol leta, je okoli 100. — Stroški za pretekli mesec prosinec so bili: v ljudski kuhinji 102 gl. 32 kr.; pri g. Valjavcu 26 gl. 63 kr.; posameznim na dom k živežu, stanovanju, obleki itd. 30 gl. 6 kr. Skupaj 159 gl. To je po večem, brez vštetja vsih malenkost. — Blagoslov Božji je bil očiten, kakor tudi dobrota prijatlov velika: Hvala Bogu in dobrotnikom!... Sliši se pa vendar od daleč boben... Blagodušni prijatli mladine in domoljubi, varite nas! Bog bode plačevalec.

Kozé razsajajo po več krajih na Gorenjskem in pobirajo otroke, mlade z 18, 19 leti, še celó moža s 60 leti so spravile pod zemljo. Tudi v Ljubljani ni brez njih.

V Novem mestu je 11. t. m. umerl preč. P. Ignacij Staudaher, bivši gvardijan, veroznanski učenik itd. R. I. P.

V Terstu, kakor se sliši, so kupili hišo od nekega tergovca za „malo semeníše“. Bog daj srečo!

Mašna zveza v Ingolstadtú na Parskem. To silno koristno zvezo smo bili pred nekaj časom v „Danici“ omenili in kmali se jih je nekaj tudi pri nas vanjo zapisalo. Naj danes to reč le ob kratkem pojasnimo.

Mašna zveza je prava cerkvena bratovšina. Družnikov je dozdaj čez dve sto osem in dvajset tisoč (228.000).

Umerli se vanjo ne sprejemajo, tudi drugóverci ne. Kdor pristopi, plača 25 kr. a. v. sprejemšine in dá vsako leto en radovoljen dar (kterega se pa tudi lahko za vselej odkupi, ako naenkrat dá večí dar. (P. S. Schneider svetuje n. pr. 1 gl. 50 kr., vender P. Kapistran pravi: povoljno.) Vsak družnik opravi, ali dá opraviti eno sv. mašo na leto na čast Matere Božje čistega spočetja, zlasti za družnike, ki imajo najpred umreti, pa za žive in mertve ude. Družniki so tako deležni vsako leto že več kot 227.000 (dve sto sedem in dvajset tisoč) ss. maš (česar se vdeležujejo, ako potrebujejo, tudi še po smerti). Napis za pristopnike je: „An den Marien-Messbund in Ingolstadt, Bayern“. Naznaniti mora pristopnik razločno svoje imé, priimek in kraj s stanovanjem.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. Fr. Eržen 1 gl. — Č. g. župnik Ign. Podobnik 1 gl. — Č. g. M. Tavčar 5 gl. — Gospa Helena Fayenz 5 gl. — Gospa Cecilija Bergant 1 gl. — Neimegovan 1 gl. — Č. g. župnik Tom. Kajdiž 1 gl. — Č. g. kaplan Fr. Kregar 2 gl. 60 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz Lesc po č. g. župniku Frid. Hudoverniku 15 gl. 90 kr. — Iz Leš č. g. župnik Al. Kumer 4 gl. 69 kr. — Iz Višnje gore po č. g. župniku 5 gl. — Č. g. V. Orehek 1 gl. — Č. g. Bl. Muhovec 2 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Dola 1 gl. 20 kr. — Gospa Franciška Pogačarjeva 3 gl. — Iz Leš 6 gl. 35 kr. — Iz Krašnje 8 gl. 13 kr. — Iz Kolovrata 4 gl. — S Križevega pri Kostanjevici 10 gl. — Z Žužemberka 39 gl. — Č. g. župnik Jož. Jerič 1 gl. — Marija Jerič 1 gl.

Za sv. Očeta: Iz Vodíc po č. g. župniku T. Kajdižu 20 gl.

Za afrikanski misijon: Č. g. Bl. Muhovec 3 gl. — Č. g. župnik Fr. Eržen 2 gl. — A. F. 2 gl.

Za misijon preč. g. J. Gatta v Gazi: Č. g. Prim. Peterlin 5 gl.

Za misijonarje med razkolniki: Neimenovan 40 kr.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Anton Keržič, katehet, 20 gl. — Preč. g. Janez Rozman, mestni župnik, 15 gl. — Iz Preserja po č. g. župniku 13 gl. (Intencije se bodo oddale. Vr.) — Po č. g. Fr. Kregarji 3 gl. — Iz Leš č. g. župnik Al. Kumer 3 gl. 86 kr. — Iz Idrije 9 gl. — A. F. 2 gl.

Za Poriško bratovšino za verne duše v vicah: Iz Žalnice po č. g. župniku 7 gl. 16 kr.

Za bratovšino sv. Leopolda: Č. gosp. Bl. Muhovec 3 gl.

Za dobre namene: Č. g. Mih. Tavčar 25 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. B.: Prav iskrena hvala in pozdrav! — G. E. na Z. L.: Je že vse v redu. — Fr. H. v St. Loki: Sporočeno odpravníštvu; menda zdaj ste že dobili? — Enako gg.: J. K. v Sež. in P. Met. v Rud. — G. Al. K. v L.: Priserčna zahvala za vse! Iskren pozdrav! — G. Ant. D. v L.—h: Intent. zanesljivo oddane. Pozdravljeni! — P. R. v Kam.: Priserčna hvala! Za dijake vravnano. — G. Fr. M.—el v Gor.: Lista, ki ste ju želeli, sta prišla nazaj s pristavkom „unbekannt...“ — P. Met. P. v Nov. m.: Zastran „Dan.“ odpravníštvu naznanjeno in bode se vravnalo. — G. J. V.: Vse po željah berzo, berzo. Lepa hvala in pozdrav, pa še kaj pismeno. — G. Ž. v C.: Precej prihodnjič.